מה להלן על ידי ניתוח ולא על ידי הפשט אף כאן על ידי ניתוח ולא על ידי הפשט והתם מנא לן *דתניא וקרבו ופרשו והוציא מלמד שמוציאו שלם, יכול ישרפנו שלם? נאמר כאן ראשו וכרעיו ונאמר להלן *(ראש וכרעים) מה להלן על ידי ניתוח אף כאן על ידי ניתוח, אי מה להלן על ידי הפשט אף כאן על ידי הפשט? תלמוד לומר וקרבו ופרשו מאי תלמודא? אמר רב פפא כשם שפרשו בקרבו כך בשרו בעורו: מאימתי מטמאין בגדים: *תנו רבנן יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו: להלן אתה נותן להם שלש מחנות וכאן אתה נותן להם מחנה אחת? אם כן למה נאמר מחוץ למחנה לומר לך כיון שיצא חוץ למחנה אחת מטמאים בגדים והתם מנא לן *דתניא והוציא את כל הפר חוץ לשלש מחנות אתה אומר חוץ לשלש מחנות או אינו אלא חוץ למחנה אחת? כשהוא אומר בפר העדה אל מחוץ למחנה שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ושרף אותו כאשר שרף את הפר הראשון ומה ת"ל אל מחוץ למחנה ליתן לו מחנה שניה וכשהוא אומר מחוץ למחנה בדשן שאין ת"ל שהרי כבר נאמר אל שפך הדשן תן לו מחנה שלישית *ור"ש האי מחוץ למחנה מאי עביד ליה? מיבעי ליה לכדתניא ר"א אומר נאמר כאן מחוץ למחנה ונאמר להלן מחוץ למחנה מה כאן חוץ לשלש מחנות אף להלן חוץ לג' מחנות, ומה להלן במזרחה של ירושלים אף כאן במזרחה של ירושלים ורבנן היכא שריף להו? כדתניא היכן נשרפין לצפונה

פס נסנן וכו' · כדמפרש ואזיל: **וקרבו ופרשו והוציא** · בת"כ ה"ג לה ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו והוציא מלמד שמוציאו שלם: **ונאמר להלן ראש וכרעים ס"ג** · ומעולה גמר שנאמרו בה ראש וכרעים בהקטרתה שנאמר וערכו את הנתחים את הראש ואת הפדר ונאמר והקרב והכרעים: **כשם שפרשו בקרבו וכו'** · שנאמר ואת עור הפר ואת כל בשרו הקיש הוצאת עור ובשר להוצאת קרבו ופרשו מה פרשו בקרבו אף בשרו בעורו וכתיב והוציא ושרף מה הוצאתו בשרו (א) ועורו אף שריפתו כן: **ס"ד נאמר כאן מחוץ למחנה וכו'** · הגירסא הזו משובשת היא ואי אפשר להעמידה ובמסכת זבחים ובת"כ הכי איתא ת"ל להלן אתה נותן להן ג' מחנות וכאן אתה נותן להן מחנה אחת א"כ למה נאמר אל מחוץ למחנה לומר לך כיון שיצאו חוץ למחנה אחת מטמאין בגדים, וגבי פר יום הכפורים תניא לה בת"כ יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו וגו' - וקמתמה תנא ואמר הכי: להלן בפר העדה וכהן משיח אתה נותן להן לשריפתן חוץ לג' מחנות עזרה, והר הבית, וירושלים כדיליף לקמן וכאן אתה אומר אל מחוץ למחנה ושרפו דמשמע ששורפן חוץ למחנה שכינה מיד במחנה לויה והלא אף אלו פנימיים ואיתקשו להדדי לשריפה ולטומאת בגדים כדאמרינן גבי פר העלם דבר ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת וכוליה לדרשא ודרשינן לפר=זה פר יום הכפורים, במס' זבחים (נט.) ובמסכת מנחות (כז.) מייתינן לה ועיקרה בת"כ וגבי פר יוה"כ נמי כתיב החטאת ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת מה תלמוד לומר חטאת חטאת לפי שלא למדנו שיהו מטמאין בגדים ונשרפין אבית הדשן אלא אלו בלבד מניין לרבות פר משיח ופר העדה ושעירי ע"ז? ת"ל חטאת-חטאת אלמא כי הדדי נינהו א"כ למה נאמר כאן מחנה אחת, לא נאמרה אלא על טומאת הבגדים הכתובה אחריה והשורף אותם יכבס בגדיו ולומר לך כיון שיצאו חוץ למחנה אחת מטמאין בגדים ואף של פר כהן משיח מכאן למד שהרי לא נכתבה בו טומאת בגדים ומריבויא דחטאת, חטאת אתיא כדפרישית וה"נ אמר מר להלן אתה נותן להם ג' מחנות וכו': **מחוץ למחנה בדשן** · בהוצאת דשן המזבח והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה שאין [ת"ל] אינו מלמד כלום דהא ידענא דאל מחוץ למחנה מוציאין אותו דכתיב בפרים הנשרפים אל שפך הדשן וכתיב בהו מחוץ למחנה: **ורבי שמעון** · דאמר במתניתין אין מטמאין בגדים עד שיוצת האור ברובן האי מחוץ למחנה דכתיב בפר ושעיר של יום הכפורים מאי עביד ליה: **נאמר כאן** · בפר יום הכפורים ונאמר להלן בפרה אדומה והוציא אותה אל מחוץ למחנה (במדבר יט): **מה כאן** · בפרים הנשרפין חוץ לג' מחנות אף שחיטת פרה אדומה חוץ לג' מחנות: **ומה להלן** · בפרה אדומה במזרחה של ירושלים דכתיב בה אל נכח פני אהל מועד (שם) אלמא עומד במזרח ופניו למערב כנגד פתחו של היכל שהוא בכותל [מערבי] ופתוח למזרח אף כאן וכו': **ורבנן** · דמפקי ליה לקרא לטומאת בגדים ולית להו גזירה שוה: **היכא שריף להו** · לאיזו רוח של ירושלים: לצפונה

כשם שפרשו בקרבו כך בשרו בעורו · פירש"י ואיתקש שריפה להוצאה ותימה לי והא בקדשים אין למדין היקש מהיקש והכא כיון דהוצאה גופה למידן בהיקש מדאיתקש עור ובשר לפרש היכי הדר תו גמרינן מינה שריפה בהיקש ואין לתרץ כיון דנשרפין חוץ לשלש מחנות לא חשיבי עור ובשר שלהם קודש לענין זה שלא יחזרו וילמדו בהיקש אלא חוזרין שפיר ומלמדין בהיקש דהא בפ' איזהו מקומן (זבחים דף נ:) מייתי הא ברייתא דהכא וגמר מינה דבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד בג"ש בקדשים אלא יש לומר דשריפה גופה איתקש לפרש כשם שפרשו בקרבו בשעת שרפה כך בשרו בעורו דושרף קאי על בשרו וראשו וכרעיו וקרבו ופרשו ששורף הכל וכשם שפרשו בקרבו דגנאי היה לשרוף הפרש בפני עצמו אף בשרו בעורו מיהו יכולני ליישב פירש"י: **תן** לו מחנה שלישית · תימה בפר העדה מנלן שלש מחנות אי מפר כהן משיח הא איהו גופיה גמר בהיקש מדשן ודבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש ולמאן דאמר הימנו ודבר אחר לא הוי היקש ניחא דאגב דגמרי מיניה מחנה הכתוב בו גמרינן נמי מחנה דגמר בהיקשא וכן קשה בפרק נגמר הדין (סנהדרין דף מב:) דיליף מקלל דסקילתו חוץ לשלש מחנות מגזירה שוה דפרים הנשרפים ואמאי והא דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בגזירה שוה למאן דאמר באיזהו מקומן דבתר מלמד אזלינן אע"ג דלמד חול הוא וכן בשמעתא דקאמר להלן אתה נותן להם שלש מחנות וכאן מחנה אחת פירוש הא גמרי מהדדי בג"ש דחטאת חטאת בשילהי התערובת (זבחים דף פא.) וקשה והא דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בגזירה שוה וכן קשה לר' שמעון דגמר פרה מפר יום הכפורים חוץ לשלש מחנות בגזירה שוה ופר יום הכפורים גופיה בהיקש מפר כהן משיח כדפירש רש"י מדדרשי לפר זה פר יום הכפורים דאיתקש בההוא קרא לפר כהן משיח ולפר העלם ובקרא אחריני דכתיב ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת שאין תלמוד לומר החטאת החטאת אלא החטאת יתירא לשאר נשרפין הוא דאתא הרי איתקשו להדדי וכל שכן דקשה טפי הכא דגמר פרה בגזירה שוה מפר יום הכפורים ופר יום הכפורים בהיקש מפר כהן המשיח דאיהו גופיה יליף בהיקש בשלמא מזרחה של ירושלים דגמר יום הכפורים מפרה מאי הדר למיגמר מפר כהן משיח לרב פפא דפרק איזהו מקומן דאמר בתר מלמד אזלינן ומלמד חולין הוא דפרה קדשי בדק הבית היא אבל היכי מלמד יום הכפורים על פרה כיון דמלמד קודש הוא ויש לומר דפר יום הכפורים ופר כהן משיח לא בהיקש גמרי בהדדי אלא בגזירה שוה דעור ובשר ופרש כדלעיל או בג"ש דהחטאת החטאת מהדדי דבכולהו כתיב החטאת ולא כמו שפירש רש"י דהיקש הוא והשתא ניחא דהוה ליה דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה ופר העלם נמי למאן דאמר הימנו ודבר אחר הוי היקש לאו בהיקש יליף אלא בגזירה שוה דהחטאת החטאת ואפילו לר' מאיר דפליג בס"פ התערובות (גם זה שם:) אההוא דרשא דחטאת וקאמר אינו צריך הרי הוא אומר לכפר כו' לאו משום דלית ליה גזירה שוה אלא ה"ק אינו צריך גזירה שוה לטומאת בגדים דמקרא דלכפר נפקא אי נמי יליף שריפה חוץ לג' מחנות מגזירה שוה דמחוץ למחנה כרבי שמעון וקשה אמאי איצטריך לרבי שמעון מחוץ למחנה מיותר ללמד על פרה שלש מחנות נגמר לה מפרים הנשרפים כדגמר מקלל בר"פ נגמר הדין (סנהדרין דף מב:) ויש לומר דשמא לרבי שמעון מקלל נמי מפר יוה"כ גמר כמו פרה ועוד תימה לדידן נגמר מקלל שיהא חוץ למחנה מיום הכפורים דמטמא בגדים חוץ למחנה אחת ולא נגמר חוץ לג' מחנות משריפה ויש לומר מסתברא משריפה אית לן למיגמר דאידי ואידי הכשירו שם מקלל לסוקלו ופרים לשורפן אבל טומאת בגדים שחוץ למחנה אחת אינן הכשירו אבל תימה מאי איצטריך קרא בפ' השוחט והמעלה (זבחים דף קו:) במחנה

לעלותן ע"ג המזבח להקטירן. קלען במקלעת א"ר יוחנן כמין קליעה תנן כלומר היו תולין במוטות כמו קלע כדכתיב ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. תנא לא היה מנתחן ניתוחי עולה לא ע"י הפשט אלא עור ע"ג בשר היה מנתחן דילפי מפר העלם דבר של צבור שנא' בו בפר העלם דבר של צבור על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו ונאמר בעולה קרבו ראשו וכרעיו מה להלן ע"י ניתוח שנאמר והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה: אף פר העלם דבר ע"י ניתוח. אי מה העולה ניתוחה אחרי הפשט עורה מבשרה. אף זה הפר ניתוחו אחרי הפשיטו ת"ל וקרבו ופרשו שכשם שפרשו בקרבו כך בשרו בעורו למדנו שלא היה מפשיט העור מן הבשר אלא היה מנתחם בעודנו העור דבוק על הבשר. תוספתא [נס"ג] היכן שורפין אותן אבית הדשן הגדול חוץ לירושלים ולצפונה של ירושלים חוץ לג' מחנות והקיפין של כהנים היו מעמידין מפני דוחק העם כדי שלא יהו קופצין לראות ונופלין לתוך המדורה וכו': מאימתי מטמאין בגדים וכו'. ת"ר להלן בפר כהן משיח אתה נותן חוץ לג' מחנות וכאן חוץ למחנה אחת. א"כ מה ת"ל אל מחוץ למחנה ללמד כיון שיצאו חוץ לחומת העזרה מטמאין בגדיהן המוציאין אותן לשורפן כדתנן בזבחים סוף פרק טבול יום. היו סובלין אותן במוטות יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו. הראשונים מטמאין בגדים ואחרונים אין מטמאין עד שיצאו כו'. והתם בפר כהן משיח מנ"ל דחוץ לג' מחנות. דתניא והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה חוץ לג' מחנות וכו'. ופשוטה בפר כהן משיח כתיב אל מחוץ למחנה אל שפך הדשן למדנו ששפך הדשן הוא חוץ למחנה למה כתיב והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה להוסיף לו חוץ למחנה אחר. עוד בפר העדה כתיב ושרף אותו כאשר שרף את הפר הראשון. והוא פר כהן משיח. וממילא ידעינן דחוץ למחנה ישרף למה כתב בו [אל מחוץ למחנה] ליתן מחנה אחר הרי ג' מחנות. וכתיב והשליך אותה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן. ש"מ ששפך הדשן במזרח היה. הנה למדנו שפר כהן משיח היה נשרף חוץ לג' מחנות למזרח ירושלים. וכן פר העדה ור' שמעון דאמר משיצת האור ברובן דאשתייר

◆

תוספות ישנים

במיתה. הוראת שעה היתה דליכא אלא אזהרה כדאמרינן בפ' ד' מיתות

(דף ס:) : **לא** עדים ולא כהראה בהדרוקן . שבדקן כסוטות כדאמר בע"ז שפניה מוריקות והדרוקן וירקון חדא מילתא היא כדאמרינן ביבמות (דף ס:) העבירוה לפני ציץ וכל הראויה ליבעל פניה מוריקות דאמר מר סימן [illegible] הדרוקן ולע"ג דאמר בברכות (דף סב:) עמוד החוזר מביא לידי ירקון וסילון החוזר מביא אדם לידי הדרוקן מ"מ שני מינין הן ודומין זה לזה שנוטין לצד ירקון . מ"ר : **אבי** אמו מישראל . אבל לא בעי למימר [illegible] דלא מיסתבר ליה שעבדו נשי הלוים ע"ז*) : **תשעים** ריס שבעה ומחצה לכל מיל. פי' רש"י דהא מיל אלפים אמה שהרי שנינו בברייתא דסיפרי במדת חלוקת הארץ לכל שבט ושבט שבעים וחמשה מיל וכן חמשה [illegible] אלף קנין בספר יחזקאל והקנה שש אמות הרי מאה וחמשים אלף אמה הן לכל אלפים אמה מיל הרי שבעים וחמשה מיל מיכן קשה על פי' ר"ת דס"פ מי שהוציאוהו (דף נה.) דקאמר התם ארבע אמות שאמרו הן [illegible] כו' דבין בריבוע [העולם] בין בשאר רוחות בעינן אלפים עם אלכסונן שהן א) (שלש אלפים) אמה וכן בזריקת ד' אמות והעברה בעינן אלכסון דהא הכא לא חשיב אלא אלפים אמה מטלטלות שהן מיל כמו שמשמע [illegible] קשה כי בכל התלמוד נקט עמוד גבוה עשרה ורחב ארבעה ואמאי נקט רחב ד' שהוה ליה למינקט שהאלכסון של ד' קרוב לששה הוא וכי תימה דרוחב ד' ואלכסון קאמר אם כן בפרק קמא דסוכה (דף ח.) גבי כוורת [illegible] הכא ששה לפי שהיא עגולה וכשהרבענה המלאה בה אלכסון ד' על ד' שיעלה קרוב לששה טפחים לפי רש"י דהכא ולפי' ר"ת ששה טפחים ממש עם עובי הדפנות אם כן ב) ד' על ד' הוה ליה למינקט כיון שהוא ד' ואלכסונו [illegible] לרבי דנפרק כיצד מעברין (דף נו:) בשמעתא דטבלא מרובעת מוכח בהדיא גבי עיבור עיר לויים דילפינן מינייהו פיאות של תחומי שבת שלא היה ברינוען אלא אלפים ממש כדפרישית התם ויש לדחות דאע"ג דגבי עיר [illegible] חילוק בין אלכסון של קרנות לשאר רוחות בתחום שבת אין נכון לקצר כאן יותר מבמקום אחר מיהו נראה לי כפי' רבינו ג) שמשון שפירש דוקא לקרנות שמרובעין לריבוע עולם כדמוכח התם בעינן אלכסון ולא לשאר [illegible] מ"ר : **בא** ויבא תחת סוכה האחרונה עד שתחשך . ואין להקשות ד) למה תיקנו סוכה ישב שם עד למהר אצל הצוק כי רש"י פירש יפה שירא לעמוד במדבר וגם הוא הלוה ומעונה ואין לומר שיושיבו אחרים אצלו ולא [illegible] אידי כי אין נכון לראות כולן אם הולכין החוץ אם לאו ואומר רבי אפילו למאן דאמר התחומין דאורייתא כיון שלא היתה שם שביתתו קבועה עוד מתחילת היום אם תחר לו אין כאן איסור מן התורה ורבנן נמי לא גזור בכי [illegible] מ"ר : **רבי** יהודה אומר עשר סוכות בעשר מילין . כך כתוב בכל הספרים ואיני יודע ליישבו כי צ"ל עשר סוכות בתוך י' מילין כיון שלא מצינו שיצריך סוכה לא אצל ירושלים ולא אצל הצוק ובתוך המילין למה [illegible] על כן נראה דגרסינן תשע סוכות וכן מצינו בתוספתא (פ"ג) : **סח** לי אליעזר בני אם על ידי עירוב כו' . מיהו אין זו תשובה ממש כי אי אפשר לאלו ה): **במאן** אזלא הא דתניא הא חוץ מאחרון שבהם כו' . והכין [illegible] לא מפרש כמה מילין היו : **דתניא** . כן הוא בספרים הרבה ולא גרס דתנן דא"כ דמתני' הוא מקשה הוה ליה לאוכוחי דקתני בהדיא שנים עשר מילין . ה"ר יוסף : **לא** נצרך אדם לכך . אבל אם היה צריך היו מאכילין [illegible] אפילו לא היה ו) יותר דוחק שעיר והייט כמו שבת וטומאה ואיירי ככה ז) שמסוכן כגון שאחזו בולמוס ומתוך שהיה יודע שאם ירעב ביותר ויאחזנו בולמוס ימאן לאכול לא היה רעב כל כך . מ"ר : **חולק** לשון של זהורית [illegible] אם תאמר למה ידחה קבלת הלשון תוך לתחום וכי הוי זה כמו דחיית השעיר בשבת ובטומאה ויש לומר] שאין מבילין אותו ביום הכפורים שכבר הביאו אותו מאתמול לא נמי על ראש שעיר מבילין אותו דמאמר כלאחר

*) עי' לעיל דף סו ע"ב א) צ"ל אלפים ומ"ח : ב) צ"ל טפי מד' על ד' : ג) צ"ל שמואל: ד) צ"ל למה לא תיקנו סוכה שם ויושב שם : ה) כוונתם לאפוקי מפירש"י ועיין ש"י : ו) צ"ל דרעב יותר דוחה שעיר ואינו כמו כו' : ז) צ"ל שמותר :

תורה אור

ויקרא ד

יא יב

שם

שם

ויקרא ד כא

שם ד יב

במדבר יט

[כשנה ראש וכו' עי' רש"י זבחים נ: ד"ה ולמד נסן וע"ש]

זבחים נ:

[צ"ל ראשו וכרעיו]

זבחים קה:

שם

סנהדרין מב:

[כל הענין בזבחים קה: קו. ע"ש]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כשם שפרשו כו' מה הוצאתו בשרו בעורו אף:

נוסח

1) שורפים "הנשרפים" חוץ מג' המחנות

2) מה תנאים מתי חלה טומאת בגדים

⊛ לשם הסוגיא כדי לגשת ביתר קלות את אם מל ורע מה פ[illegible] מופסוק "מחוץ למחנה" תוך הסוגיא מובן המקור לג' מחנות לשריפת הנשרפים

מבנה

"כשהוא אומר"

נוסח

היכן שורפים הפרה אדומה (מח' תנאים)